

ÜLEVAADE AJAVAHEMIKUS 2005-2020 VÄLJA ANTUD EALi TEENETEMEDALITEST

2005

Parim publitsist – **Triin Ojari** – Eesti arhitektuuri kõrgetasemelise kajastamise eest kirjasõnas.

Parim tellija – **Eesti Kontsert** – Eesti arhitektuurielu positiivse mõjutamise eest tellijana.

Parim ehitaja – **Estconde - E OÜ** – kõrgekvaliteedilise ehitustegevuse eest.

2006

...anti teenetemedalid **EALi endistele esimeestele**.

2007

Parim publitsist – **Karin Hallas-Murula** – arhitektuuri laiahaardelise kajastamise ja kirjastustegevuse eest.

Parim tellija – **Heiki Kivimaa** – innovatiivse ja kõrgekvaliteedilise arhitektuuri edendamise eest (Rotermanni kvartal).

Parim ehitaja – **KMG Ehitus AS** – kõrgekvaliteedilise ehitus- ja arendustegevuse eest (Rotermanni kvartal, Forumi keskus).

2008

Parim publitsist – **Margit Mutso** – arhitektuuri mitmekülgse ja laiahaardelise kajastamise eest (arhitektuurifilmide MAJA 2002-2007 käsikirjade autor, tõstatanud meedias korduvalt mitmeid linnaehituslikke probleeme).

Parim tellija – **Tartu linn, linnaarhitekt Tiit Sild** – innovatiivse ja kõrgekvaliteedilise arhitektuuri edendamise eest (Lotte lasteaed, Tartu hotelli juurdeehitus, Kroonuaia kool, ERM, Tigutorn, Tartu Spordimaja, Korterehamu Emajõe ääres Karlova külje all).

2009

Parim tellija 2009: **Lasva vallavalitsus**, kes tellis Lasva vana veetorni renoveerimise. Kasutuseta ja lagunenenud hooned said uue välimuse ja uudsed funktsioonid: vanast veetornist sai Rõuge vöökirjaga Veetorni galerii, kus paikneb Eestis (arvatavalt ka maailmas) ainulaadne mitmel häälel helisev klavertrepp, seintel piirkonda tutvustav püsiekspositsioon.

Parim ehitaja 2009: **Maru Ehitus** eesotsas projektijuhi Andrea Heinaga, kelle juhtimisel valmis keerulise konstruktatsiooniga Aiamaja Tallinna Vana-Viru tänavale.

Parim publitsist 2009: **Mariina Mälk** tänapäevase arhitektuuri järjepideva ja süstemaatilise kajastamise eest ETV kultuurisaates „OP!“.

2010

Parim tellija 2010 – Peeter Tambu

On seisnud sirgjooneliselt kvaliteetarhitektuuri tekke eest Narva linnas, seda ka keerulisetes oludes. On olnud usaldusväärne ning hea partner ja tellija arhitektidele. On pühendunud oma elukutsele, täites ühtlasi valgustuslikku misiooni Narva kohalikus omavalitsuses.

Parim ehitaja 2010 – Ando Koit

Eripärase ja keeruka konstruktsiooniga Raul Vaiksoo poolt Rocca al Marese projekteeritud eramu oskusliku teostuse eest.

Parim publitsist 2010 – Krista Kodres

Osundab oma artiklites asjakohaselt Tallinna linnaplaneerimises esinevatele valupunktidele, analüüsib selles valdkonnas valitsevat olukorda, ärgitab linnakodanikke kaasa mõtlema linnaplaneerimisküsimuste üle ning pakub ka lahendusi tänase planeerimissüsteemi muutmiseks.

2011

Parim tellija 2011: Teater NO99. Eksperimentaalse ja omanäolise põhuteatri tellimise eest.

Parim ehitaja 2011: METEK OÜ eesotsas **Erko Karo**'ga. Erilahendustega metallfassaadide oskusliku ehitamise eest, vastutulelikkuse, arhitekti arvamust ja vajadusi arvesse võtva suhtumise, loova koostöö, omapoolse maksimaalse panustamise eest tulemusse.

Parim publitsist 2011: Jüri Raidla. Riigiarhitekti teemat ja haldusreformi käsitlevate põhjalike kirjutiste eest (ajakirjanduses).

2012

Parim tellija 2012: Tartu Ülikooli Narva Kolledž (direktor Katri Raik ning haldusjuht Jaanus Villiko) – Tartu Ülikooli Narva Kolledži hoone loomise eest, tänu kelle tegevusele ja otsustele on Narva vanalinna kerkinud suurepärase arhitektuuriga linna elavdav uus hoone.

Parim ehitaja 2012: YIT ehitus (projektijuht Sven Rumm) – kaasamõtleva ja motiveeritud meeskonnatöö eest Tartu Ülikooli Narva Kolledži ehitamisel.

Parim kirjutaja/publitsist 2012: Veronika Valk, kelle sulest ilmus eelmine aasta Sirbis hariv arhitektuurimõtteid vahendav intervjuude seeria kunstiakadeemia arhitektuuriosakonna avatud loengute sarjas esinenud välisarhitektidega. Lisaks on V. Valk aasta jooksul avaldanud mitmeid olulisi arhitektuuriteemalisi kirjutisi ka teistes lehtedes.

Parim insener 2012: Karl Õiger – suurepärase ja südamega tehtud töö eest vesilennukite angaaride renoveerimisel. See suurepärase hoone suudeti päästa eelkõige tänu K. Õigeri entusiasmile, tänu tema pühendumisele ja kindlale soovile leida kriitilises olukorras lahendus – see on just see, mida arhitektid inseneridelt ootavad!

2013

PARIM EHITAJA 2013: Jaan Tiidemann – Eesti Kunstiakadeemia

Jaan Tiidemann on 8 aastat juhendanud Kunstiakadeemia I kursuse arhitektuuritüdengite ehituspraktikat ning selle tulemusel on valminud omanäoline varjualuste park Pedaspeal.

PARIM TELLIJAJA 2013: Ülle Luisk – Viljandi Riigigümnaasium

Ülle Luisk on edukalt seisnud selle eest, et möödunud aastal valminud Viljandi uus gümnaasiumihoone oleks kõrge ehituskvaliteediga ja vastaks maja loojate nägemusele.

PARIM PUBLITSIST 2013: Kaarel Tarand

Kaarel Tarand lõi kultuurilehte esmakordselt iseseisva arhitektuurivaldkonna rubriigi. Tänu sellele on viimastel aastatel oluliselt kasvanud arhitektuuriteemade kvaliteetne kajastamine.

EAL ESIMEES 2010 – 2014: Peeter Pere

Eesti Arhitektide Liit tänab Peeter Pere liidu eduka juhtimise eest aastatel 2010 – 2014. Peeter Pere on olnud arhitektidele väärikas ja väljapaistev esimees, kelle sõnal on kaalu nii arhitektide kui avalikkuse seas. Pere juhtimisel on liit aktiivselt tegelenud Eesti arhitektuuripoliitika edendamise, loodud on valdkondi ühendav Arhitektuurikoda ning hoitud ja arendatud on rahvusvahelisi suhteid.

2014

PARIM TELLIJAJA 2014: Priit Kajari

Tema eestvõtmisel valmis nüüdisaegne ja kvaliteetne elamugrupp Tallinnas Lõvi pargis.

PARIM ÕPETAJAJA 2014: Rein Grünbach

Viljandi Jakobsoni gümnaasiumi kunstiõpetaja, kes on paljudes oma õpilastes äratanud sügavat huvi arhitektuuri ja kunsti vastu.

PARIM JURIST 2014: Eeva Mägi

Vandeadvokaat, kes on aidanud liidul seista arhitektide huvide eest õigusmaastikul.

PARIM KOLLEEG 2014: Ilmar Heinsoo ja Heili Volberg-Raig

2015

PARIM KOLLEEG 2015: Eva Hirvesoo - aktiivne ja staažikas eestseisuse liige, autoriõiguse komisjoni asutaja ja esimene esimees. Ta on pidanud autoriõigusi tutvustavaid loenguid ja osalenud õigusaktide väljatöötamises, sealhulgas projekteerimise töövõtulepingu üldtingimuste teksti koostamises.

PARIM TELLIJAJA 2015: Rakvere linn - eeskujulik arhitektuuri edendaja, tulevikku vaatav, innovaatiline ja inspireeriv tellija, kes suudab üha uuesti tõestada, et oskab teha asju teistmoodi ja paremini kui teised.

PARIM MÕTESTAJA 2015: Ingrid Ruudi - arhitektuuriteadlane, kes koostas 2015. aasta ühe huvitavaima näituse („Ehitamata“), millega koos ilmus põhjalik tekstikogumik Eesti arhitektuuri üleminekuajast 1980. aastate lõpus – 1990. aastate alguses. Seni väheuuritud ajavahemikust oli näitusele kokku kogutud muljetavaldav hulk originaalteoseid. Põhjalik ja tänuväärne töö.

PARIM INSENER 2015: Tõnu Peipman - hea koostööpartner, avatud suhtumisega ja innustav ehitusinsener, kes armastab oma töös väljakutseid, lisaks on ta pikka aega oma töö kõrvalt õpetanud tulevastele arhitektidele konstruktsioonide põhitõdesid.

EAL ESIMEES 2014 – 2016: Indrek Allmann - hea diplomaat, kes on presidendina parandanud EALi positsiooni ühiskonnas ajal, mil tuli samal ajal korrastada arhitektuurielu nii riiklikul tasandil kui ka võidelda eesliinil konkreetsete väärjuhtumite lahendamisel.

2016

PARIM KOLLEEG 2016: Mai Šein – tunnustuseks pikaaegse ja äärmiselt professionaalse töö eest kutsekomisjoni esinaisena. Mai on täpne, asjalik ja heatahtlik kolleeg, kes on olnud kauaaegne eestseisuse liige, osalenud mitmetes EAL-i töögruppides, sh autoriõiguste ja seadusandluse töögrupis, kirjutanud artikleid ja osalenud žüriides.

PARIM JURIST 2016: Merle Põld - kultuuriministeeriumi õigusnõunik, kes on vapralt kaitsnud lugupeetud arhitekti Toomas Reinu loomingut, saavutades võidu Rapla KEK-i kaks aastat kestnud kohtuasjas ja päästes sellega olulise maamärgi Eesti arhitektuuriloos.

PARIM TELLIJA 2016: Krista Aru ja Tõnis Lukas - südamega tehtud töö ja sihikindluse eest Eesti Rahva Muuseumi uue maja sündimisel. ERM-i 10 aastat väldanud suurprojekti vedamiseks on vaja olnud palju usku ja usaldust arhitektide ning kogu projekteerimistiimi vastu. Seda on ERM-i juhtidel jätkunud.

PARIM EHITAJA 2016: Peeter Voovere - Tartu Pauluse kiriku rekonstrueerimistööde juhtimise eest. Tegemist on nõudliku objekti – väärika arhitektuurimälestisega, mille taassünni hea tulemuse tagatiseks on olnud väga asjatundlik ja kvaliteetne töö, sealhulgas koostöö soome arhitektidega.

PARIM ARENDAJA 2016: KODA team - kes on julgelt ja ennastsalgavalt asunud arendama maja nagu autot – pidevalt uuenevat ja täiustuvat, tipp tehnoloogiaga varustatud, hõlpsasti kokkupandavat ja transporditavat, ruumi säästlikult kasutavat, samal ajal kodust ja hubast elamut.

2017

PARIM PROJEKTIJUHT 2017: Indrek Tärno - kui euroopaliku projekteerimiskultuuri pühendunud juurutaja. Peaprojekteerijana on Indrek Tärno juhtinud mitmete silmapaistvate hoonete projektide koostamist, neist viimane ja mahukaim oli Eesti Rahva Muuseum.

PARIM ARENDAJA 2017: Astri Kinnisvara - Balti Jaama turu kui linnaruumi rikastava, julge, mitmekesise ja inspireeriva keskkonna arenduse eest.

PARIM KOHALIKU OMAVALITSUSE ARHITEKT 2017: Tallinna Linnaplaneerimise Ameti arhitekt **Jaak-Adam Looveer**. Eelkõige tunnustati tema rolli „Tallinna peatänava“ ja Kalamaja peatänava projektide arendamisel ning Reidi tee projekti tasakaalustamisel. Alates 2017. aasta sügisest veab Jaak-Adam ka ruumilooma eksperdirühma tööd Riigikantselei juures.

PARIM KONSTRUKTOR 2017: **Jaanus Natka**, kelle loodud konstruktsioonilahendusi saab näha näiteks Eesti Rahva Muuseumis, sh silmapaistvat 60 meetri pikkust peakandurit, 40 meetri pikkuse konsooliga varikatust, 40 meetri pikkust ja 70 meetri laiust sillaosa, betoonelemente ja teraskonstruktsioone.

PARIM KOLLEEG 2017: arhitekt **Raul Vaiksoo**, kes on alati abivalmis ning leidnud aega jagada oma laialdasi teadmisi ka teistega, seda näiteks seenioride väljasõitudel. Lisaks arhitektitööle tegeleb Vaiksoo muusikaga ning on kirjutanud sisukaid raamatuid Eesti ajaloost. Kolleegid tunnustavad Raul Vaiksood pühendunud arhitektuurialase tegevuse ning mitmekesise panuse eest Eesti kultuurilukku.

2018

Ehitaja 2018: **Jaano Toots** (Ehitustrust OÜ) - Arvo Pärdi keskuse uue hoone ehituse juhtimise eest. Ehituse projektijuht Jaano Tootsi ja kogu Ehitustrusti meeskond on tõestanud, et nende jaoks on kvaliteet auasi – see paistab välja Arvo Pärdi keskuse igast detailist. Keskuse arhitektid tõstsid esile, et ehitajad võtsid oma tööd väga tõsiselt, tulid arhitekti mõttega kaasa ja aitasid ideed ellu viia. Samuti seda, et Jaano lõi ehitusel usaldusliku õhkkonna tellija, ehitusjärelvalve, arhitekti, projekteerijate meeskonna ja ehitajate vahel. Tunnustame Jaano Tootsi ehituskultuuri arendamise eest.

Tellijä 2018: **Anu Kivilo** - Arvo Pärdi keskuse uue hoone tellimise eest. Anu on Pärdi keskuse perenaine, kes on pühendunult ja südamega täitnud uue hoone tellija ülesannet, usaldades arhitekte ja olles vahendajaks Arvo Pärdi pere ning kõigi teiste osapoolte vahel. Olemata ise ehitusala inimene, on ta hoolikalt kogu protsessi ette valmistanud ja koos hoidnud, alates võistluse korraldamisest koostöös Eesti Arhitektide Liiduga kuni ehituse valmimiseni ja nüüd selle käigushoidmiseni.

Minister 2018: kultuuriminister **Indrek Saar** - püsiva ruumilooma meeskonna loomise eest. Indrek Saar on aidanud arhitektide eesmärki muuta arhitektuur ja avalik ruum riiklikult oluliseks teemaks. Muulhulgas tuleb esile tõsta Hea Avaliku Ruumi programmi väikelinnakeskuste arendamise jõulist toetamist.

Kujundaja 2018: **Margus Tammik** - arhitektuuriajakirja MAJA ja arhitektuuripreemiate raamatute kujundamise eest. Eesti Arhitektide Liit hindas kõrgelt Marguse ligi 20-aastast panust Eesti olulisima arhitektuuriajakirja värskusesse ning visuaalkultuuri arendamisse arhitektuuriajakirjanduses.

Mõtestaja 2018: **Eik Hermann** - mitmekülgse tegevuse eest arhitektuuri mõtestamisel. Tunnustamist väärts tema tegevus arhitektuuriväljal alates artiklite kirjutamisest ning lõpetades tiheda koostööga Eesti Kunstiakadeemia (EKA) arhitektuuriteaduskonnaga. Erilist äramärkimist teenisid Eik Hermanni koostöö KUU arhitektidega EKA uue hoone loomisel ning Eesti Arhitektide Liidu kuraatorinäituse “Liginull” kokkupanemine koos Mihkel Tüüri ja Rene Valneriga.

Kolleeg 2018: Jaak Huimerind. Jaagu vastutada oli pikka aega nii arhitektuurivõistluste töörühm kui ka muinsuskaitse töörühm, kus räägiti aktiivselt kaasa uue seaduse väljatöötamisel. Samuti on ta osalenud autoriõiguste ja ekspertiiside töögrupis ning 20. sajandi arhitektuuripärandi kaardistamise komisjonis. Olles ise suur eestiaegse funktsionalistliku arhitektuuri austaja, on ta arhitektuuripärandit ka oma loomingulises praktikas hoolikalt säilitada aidanud. Tunnustame Jaaku kui heatahtlikku, pühendunud ja usaldusväärset kolleegi!

2019 (üle anti üldkogul 11.06.20)

Ehitaja 2019 - Meelis Saan

Aktsiaselts Restori projektijuht – kõrgekvaliteedilise ehitustöö juhtimise eest Haapsalu linnuse uuendamisel. Haapsalu linnuse konserveerimisprojekt pakkus ehitajale mitmeid tehnilisi väljakutseid ja ootamatuid ülesandeid. Tänu Meelise suurepärasele koostööle arhitektide ja tellijaga ning oskuslikult valitud alltöövõtjatele said kõik ootamatud probleemid lahenduse ning tervikliku arhitektuuri ja sisearhitektuuriga projekt valmis õigel ajal. Meelis on ka kõige keerulisemates olukordades rahulik ja lahendustele orienteeritud. Ehitusmälestiste puhul tuleb palju infot ilmsiks alles lammutamise ja ehituse käigus, mistõttu tuleb pidevalt ette muudatusi ning tehniliste lahenduste või materjalide asendamise vajadust. Meelis on alati suutnud pakkuda lahendusi, mis on kas samaväärsed või vahest isegi paremad kui projektis. Ta oskab hinnata head arhitektuuri ja tema lugupidamine kvaliteedi suhtes jõuab iga töömeheni. Tema puhul kehtib mõistujutt: kui müürsepal küsiti: “mida sa teed?”, siis üks mees vastas: „laon kive“, teine aga: „ehitan katedraali“. Just nii Haapsalus tehtigi, koos ehitati linnust.

Tellija 2019 - Kaire Tooming

Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid, Haapsalu piiskopilinnuse juhataja – südamega tehtud töö ja sihikindluse eest Haapsalu linnuse uuenemisel. Tänu Kairele on Haapsalu linnuse süda saanud uue hingamise, muuseumil on uued siseruumid ja ekspositsioon avatud aastaringelt. Tellija eesmärk oli eksponeerida eelkõige ajaloolist linnust ning hoida uues lisanduvast kihis minimalistlikku joont. Arhitektuuriajaloolase ja muuseumi juhatajana oskas Kaire seada lati kõrgele ning ajada igas osas taga täiust: kasutatavad materjalid ja ruumilahendused pidid olema kvaliteetsed, väärivad, ajatud ja kestvad. Lisaks hoiti sotsiaalmeedia vahendusel tegemisega kursis kõiki linnusehuvilisi. Niivõrd unikaalse objekti puhul oli vaja projekti pidevat kohandamist ja täiendamist. Ilma tellija suurepärase koostööta arhitekti ja ehitajaga poleks olnud võimalik saavutada sellist terviklikku tulemust.

Ekspert 2019 - Linda Madalik

Eesti tunnustatuim akustik – hea koostöö eest paljude avalike hoonete projekteerimisel, sealhulgas viimati valminud Muusika- ja Teatrimaja kontserdisaali meisterliku teostamise eest. Linda Madalik on äärmiselt pühendunud ja kogenud akustik, kelle osalusel on viimase paarikümne aasta jooksul valminud enamik Eesti saalhoonetest, aga ka koolidest ja teistest avalikest hoonetest. Temas on parimal moel ühendatud muusika ja füüsika: ei oskagi paremat akustiku kombinatsiooni ette kujutada kui viiuldaja taustaga füüsik. Linda armastab oma tööd ja jagab kogemusi meeleldi ka arhitektidega, kellega ta koos töötab, olles nõnda üks parimaid oma ala õpetajaid. Inimesena on ta siiras ja südamlilik, jutuajamised Lindaga kujunevad tihtipeale pikemaks, sest tal on palju jagada. Temaga koostööd teinud arhitektid hindavad Linda Madalikku

väga kõrgelt kui usaldusväärset professionaali. Olles üks väheseid oma eriala esindajaid Eestis, on ta eriliselt väärtuslik ekspert ja haruldaselt vapper naine.

Raamatupidaja 1977–2018 - Anne Kerge

Pikaajalise töö eest Eesti Arhitektide Liidu raamatupidajana. Anne töötas arhitektide liidus 41 aastat ja oli liidu raudvara. Vana kooli raamatupidajana oli ta oma töös äärmiselt pühendunud ja täpne, inimesena humoorikas ja tagasihoidlik. Mõne inimese kohta öeldakse „vaga vesi – sügav põhi“ – see kehtib ka Anne kohta, kes pälvis mõne aasta eest Rootsi Kuningriigilt medali oma tegevuse eest rahvusvahelises humanitaarabi organisatsioonis „Piirideta Arstid“. Paljud suvepuhkused veetis ta abi andes maailma kriisikolletes. Anne oluline panus EALi tegemistesse jäi enamasti justkui nähtamatuks, kuid tema hoolivat suhtumist ja tähelepanelikkust said tunda nii lähemad kolleegid kui ka kõik liidu liikmed, kes temaga kokku puutusid. Anne peale võis alati kindel olla! EALis töötatud aja jooksul pidas Anne päevikut ning loodame tulevikus lugeda värvikaid kirjeldusi liidu ajaloost.

Kolleeg 2019 - Kalle Komissarov

Kalle tubli töö arhitektide liidu arhitektuurivõistluste töögrupi juhtimisel ja tagasihoidlik stiil ruumikultuuri edasiviimisel on tähelepanuväärne. Tunnustame teda viimaste aastate võistluste laviini vapra haldamise eest. Arhitektuurivõistluste formaat on muutunud tellijate hulgas järjest usaldusväärsemaks ning seda suuresti tänu EALi võistluste tööühma inimeste kannatlikule selgitustööle ning võistluste korraldamise professionaalsusele. Kalle põhitegevus ei piirdu siiski vaid arhitektuurivõistlustega. Teda huvitavad väga praktilised arhitektuuriküsimused, samuti teoreetilise ja ehitatud maailma kokkupuutepunktid. Talle omane viis mõelda suurelt ja süstematiseerida kõikvõimalikku infot aitab tal kompleksseid olukordi selgitada ning analüüsi põhjal uusi ettepanekuid genereerida. Kalle armastab mõelda pliiats peos, visualiseerides nii ruumiideid kui ka abstraktset infot. Ta on väga soe ja südamluk inimene, kellega koos võib unustada end pikalt lobisema ja maailma parandama.

EAL president 2016-2020 - Katrin Koov

Kolleegid tänavad Katrinit arhitektide liidu juhtimise eest viimasel neljal aastal. Katrini presidendiks oleku ajal on liidu fookuses olnud kvaliteetne elukeskkond. Ruumiloo me ekspertrühm, RailBaltic, Rahvusraamatukogu, Linnahall on vaid mõned märksõnad teemadest, kus arhitektide liit on Katrini juhtimisel jõuliselt sekkunud, et tagada meile kõigile kvaliteetne ruum ning aus ja läbipaistev asjaajamine. Erilise tähelepanu all on Katrinil olnud aga tänapäevast õpikäsitus toetav koolikeskkond ja tänu tema järjepidevale tööle selles vallas on kaasaegseid koolimaju tekkimas üle Eesti. Katrini eestvedamisel hiljuti valminud juhendmaterjal „Muutuv kooliruum“ mõjutab veel aastaid positiivselt meie koolide arengut. Liidu presidendina on Katrin olnud avatud koostööle kõigi asutuste ja organisatsioonidega ning oma leebel diplomaatilisel moel on tal hästi õnnestunud arhitektide huve nii selgitada kui kaitsa. Oluline on märkida veel Katrini tegevust pedagoogina nii Arhitektuurikoolis, EKA-s kui ka gümnaasiumiastmes – hea arhitektuuriharidus on talle südamelähedane, samamoodi ka keskkonnateemad ja eetilise projekteerimise küsimused.